

BEATRIZ SANTIAGO MUÑOZ

TUDO LLEVA A NADA (HER ŞEY HIÇBİR ŞEYE YOL AÇAR) ÜZERİNE.

Mari Spirito ile

Beatriz Santiago Muñoz ilk video işlerinden biri olan *Todo lleva a nada*'yı (Her şey hiçbir şeye yol açar, 2003) ve 1898'den beri Amerika Birleşik Devletleri'nin bir bölgesi olan Porto Riko'nun o zamanki ve şimdiki koşullarını *Protazine* için anlattı. Santiago Muñoz'un videosu, Porto Riko adasının halihazırda izole bir bölgesinde yaşayan bir grup kızın, onları kasabaya bağlayan köprü hasar gördüğünde daha da yalnızlaştıklarını gösteriyor. Santiago Muñoz, ordunun bölgedeki varlığını batmış ve hareketsizleştirilmiş bir uzay gemisi metaforuyla açıklıyor ve varlık sebepleri sömürge olan kurumların, tam da bu nedenle sömürgecilikten kurtulamayacaklarını öne sürüyor. "Başka bir yaşam yaratma işi bu yapıların dışında gerçekleşiyor." Santiago Muñoz, işlerinde ve yaşamında, hayattaki deneyimlerini karmaşıklığını somutlaştıran görüntüleri yaratıyor ve bunu yaparak "farklı hissetme ve düşünme yollarına erişebileceğimizi" öne sürüyor.

Mari Spirito: 2003'te *Todo lleva a nada*'yı (Her şey hiçbir şeye yol açar) ürettiğinizde Porto Riko'nun (ve Karayipler'in) sosyal ve politik koşulları nelerdi? Adanın bu kısmı neden izole edilmişti ve köprü'nün sular altında kalmasına ne sebep oldu?

Beatriz Santiago Muñoz: Kasaba nispeten uzak bir bölgede bulunuyordu, onu yakındaki daha büyük bir şehir merkezine hızlı bir şekilde bağlayan tek bir yol vardı ve bu yol, o yaz kullanılamaz hale gelen köprüydü. Başka bir çıkış yolu daha vardı ama oradan yaya olarak bir yere varmak saatler sürerdi, yürüsenler bile başka bir tür *yok-yere* varmış olurlardı. Kızlar tamamen kendi başlarınaydılar ve yetişkin ya da çocuk statüsünün bağlamına göre değiştiği o tehlikeli andaydılar. Birbirlerini koruyuşlarını izlemek güzeldi ama aynı zamanda mekân tarafından sıkıştırılmış ve baskı altında daydılar, bazen de belirsiz bir özlemle boğuluyorlardı. 12 ila 16 yaşlarındaydılar, çevrelerindeki genç ve yaşlı erkekler tarafından zaten yetişkin kadınlar olarak algılanıyorlardı. Zaten içlerinden biri, iki yıldan kısa bir süre sonra ikiz doğurdu. Garip bir şekilde çok uzun zaman önceymiş gibi ya da o zamanlar özel olarak farklı bir şey gerçekleşiyormuş gibi algılanmıyor. O günler, Porto Riko'da içinden beri daha çıkmadığımız derin ekonomik durgunluğun başlamasından sadece üç yıl öncesine denk düşüyor. Siyasi tepki, daha da yıkıcı kemer sıkama önlemleri uygulanmış oldu. Uzun bir yüzölçümü olacaktı.

Bunu duyduğuma üzülüydüm. Bu durum o zaman- dan beri değişti mi?

Sadece yoğunlaştı.

Erken döneme ait bu çalışmanın "elde ne varsa onunla" yapıldığını söyledin. Bunu açar mısın? Nasıl yapıldı? Hâlâ bu şekilde çalışıyor musun?

Sadece ben ve bir video kamera, o zamanların bir NTSC mini-dv kamerası. Kötü çözünürlük ve daha da kötü fotoğraflar, yarı profesyonel, ses bile yok, bütçe yok. Her seferinde tek bir şeye konsantrere olabilmem adına neredeyse hiçbir zaman senkronize olmayan ses ve görüntüyle çalışma yöntemi geliştirmek, 16 mm veya dijital olan ama daha iyi kalitede kameralar kullanmak ve ses konusunda birçok projede birlikte çalıştığım çalışma arkadaşım, sanatçı ve müzisyen Joel Rodríguez şöyle o zamanlardakinden daha farklı çalıştığımızı söyleyemem aslında.

Yerinde Koşmak sergisindeki fikirlerin, suyun ve bedenlerin -tüm içsel çelişkileriyle birlikte- dolaşma ilgili olduğu düşünülürken, hareketsizlik bu genç kızları nasıl etkiliyor? İzolasyonun uzun vadeli sonuçları neler?

Önümüzdeki 20 yılın onlara ne getireceğini bilerek söyleyebilirim ki hareketsizlik müebbet hapis cezasıdır. Benimle olan etkileşimleri bile öyle... O zamanlar çocuk sahibi olacak yaşta ama bekâr ve kendi başına dolaşan, seyahat eden, genellikle bağımsız bir

Beatriz Santiago Muñoz, *Todo lleva a nada* (Everything leads to nothing), 2003, video still.
Courtesy Sociedad del Tiempo Libre, San Juan.

kadındım. Onlar için garip bir görüntüyüydüm. Bunu biliyordum ve onların bundan en iyi şekilde yararlanmasına çalıştım, ancak cesaretlendirmeye çabası dünyanın ağırlığıyla boy ölçümez.

Bu çalışmadaki endişelerinizin, sömürgeciliğin nesiller boyunca süregelen yaralarını ortaya çıkararak, (tıpkı COVID gibi) doğal bir felaket olan Maria Kasırganı'nın ardından çekilen *Gosla* (2018) veya Ceiba'daki eski bir ABD deniz üssü olan Roosevelt Roads'un eski bir yakıt ikmal limanında çekilen *Otros Usos* (Diğer Kullanımlar, 2014) gibi daha yeni filmlerle nasıl bir ilişkisi var?

Sansırım *Todo lleva a nada* ile bu kızlarla birlikte boğulma ve hareketsiz kalma hissini yakalamaya çalıştığımı ama aynı zamanda kaçış ve kopma hayalleri kurmak için biraz zaman geçimlerini de istedim. Belki de onlara, kendilerinin biraz ucu açık olan ve bir olasılık provası, bir "sırada ne var" ânu yaratacak görüntülerini vermek istedim. Mütevazı bir bahıştı. Çok genel bir ifadeyle, o zamanlar -ve şimdi de- manzaraların nasıl okunduğunu ve ne anlama gelebileceğini yeniden ifade etmekle ilgileniyordum.

Ordunun varlığı ve sömürgeci hareket nedeniyle Porto Riko ve Karayipler'in kültürel bir kavşakta olduğu algısı var. (Türkiye'nin, "Doğu ve Batı'nın buluşma noktası" olduğu yönünde de yaygın bir yanlış görüş için soruyorum.) Buna katılıyor musunuz?

Bu ilginç bir konu. Birçok yönden, üzerimize bir uzay gemisi imnişi gibi geliyor. Bazı katlarklarda farklı bir yaşam hâlâ mümkün ama spekülasyonun, askeri bir sisteme dahil olmaman, kemer sıkama politikalarının

etkisi hızla ilerliyor; yarattığı ritimler bazen bunaltıcı ve kaçması zor görüntüyor. Hayatın o uzay gemisinden nasıl kaçtığını bulmak aslında yapmayı sevdiğim bir şey. Sadece birkaç güzel yaşam biçimi olmasına karşın, Porto Riko devasa bir yeraltı ekonomisine sahip - alta, kör noktalarda kalan her şey, belirli bir deneyimin gelebileceği anlamları yeniden düzenleme olanığı sunar. Her şey kültürel bir kavşak olarak görülebilir. Geçenlerde biri, bir tarihçi miydi hatırlamıyorum, bu konudaki düşüncemi düzeltti. Bu kişi sanki Afrika kültürleri kölelikten önce zaten senkretik değilmiş gibi, kültürü "senkretik" olarak tanımlaymaya yönelik Karayip sapahtısından bıkmişti. Belki de bu, kültürel bir kavşak noktasında olup olmadığını düşünmenin bir yoludur.

Porto Riko, 1898'den beri Amerika Birleşik Devletleri'nin bir bölgesi. Bir gün Porto Riko'nun bağımsızlaşacağını ve sömürgecilikten kurtulacağını düşünüyor musun? Bu durumda Porto Riko'da neler olacağını düşünüyorsunuz?

Bağımsızlık, ulusal egemenlik vs, bugünlerde çok az şey ifade etse de, yine de, özellikle de bölgemizde biraz daha uyumlu yaşayabilmek için faydalı olacaktır. Burada kılı kırk yarmadan kendi bütçemizi, aramızızı vb. kontrol edememek, işleri çığırından çıkarıyor. Bir şey Pan-Karayip Konfederasyonu güzel olurdu. ABD Sahil Güvenliği geçen gün doğruca bir balıkçı teknesine çarptı ve balıkçıları öldürdü. Bu, buradaki ABD "polisliğinin" neredeyse bir özeti. Dekolonizasyon tamamen başka bir şey, kurumları ve yapıları tanımlardan gerçekten anlamadığım bir şey - milletler, müzeler, üniversiteler, sömürge yapılarından kaynaklanıyor ve tamamen onlara dayanıyor. İlginçtir ki başka bir yaşam yaratma işi bu yapıların dışında gerçekleşiyor.

Filmlerinizin çoğu, izleyiciye manzaraları ve denizi istismarî iktidar yapılarının kanıtı olarak sunuyor. Burada yaşayanların toprağın ve okyanusun taşıdığı tarihsel travmadan ayrışmasının mümkün olduğunu düşünüyor musun?

Karayip ve denizin ve tropik ekolojilerin birer keyif manzarası veya başkaları için bilinçsiz zevk noktaları olarak daha sembolik bir şekilde yapılandırıldığını düşünüyorum, bu adaya yaşamamız etkileri ile adanın görüntüsü arasında gerçekten bir örtüşme yok. Sembolik bir örtüşme yok. Bu yüzden bençe eğer -bu belki de biraz çelişkilil- görüntüyü deneyimleme biçimi sembolik açıdan daha karmaşık olsaydı, manzara üzerine daha geniş bir düzen yerleştirilebilmiş olsaydı, o zaman farklı hissetme ve düşünme yollarına erişilebilirdik.

çeviren: Alper Turan, son okuma: Müge Karahan.

Bu söyleşi Beatriz Santiago Muñoz, David Horvitz ve Omir Karaoğlu'nun eserleriyle 14 Eylül'de Polar Piyalepaşa, İstanbul'da açılacak olan Protocinema'nın *Yerinde Koşmak* sergisi vesilesiyle yapılmıştır. Filizlerin, suyun ve bedenleri dolaşımın ve dolaşımın doğrudaki çelişkileri arıyolan yapıları bir araya getiren sergi Protocinema'nın mekânları ve bünyeleri birbirine bağlayan fikirleri dolaşma sokmak konusundaki örgütsel misyonunu özetliyor/bedenleştiriyor. Protocinema, yine aynı motivasyonla, yeni bir dijital yazını, sanatçıların dâhyan neresinde olduklarına göre filtrelemiş, kütalar arası kaygılara hitap eden kişisel bakış açlarını içeren Protodispatch'i lansse ediyor. Laura Raivoich tarafından başlatılan PROTODISPATC'H, Ximena Garrido/Ishmael Randal Weeks, Jorge González (Angela Brown ile), Simone Leigh, Kenya (Robinson) ve Tiffany Sia (Emilie Sin Yi Choi ve Chan Tze-Woon ile birlikte) dahil olmak üzere beş sanatçının gönderilerini 14 Eylül itibarıyla erişilebilecek. Protodispatch, Protocinema web sitesinde ve beşinci kanallarında, Artnet.com, Arts of the Working Class gibi yayın ortakları aracılığıyla ücretsiz olarak sunulacaktır. Protodispatch'i aşağıdaki QR kodunu kullanarak inceleyebilirsiniz.

NO.23 WEAPONS OF CHOICE

ARTS OF THE WORKING CLASS

工人階級的藝術 - Artes de la clase obrera - İşçi Sınıfının Sanatları - فنون الطبقة العاملة - אמנויות מעמד הפועלים - Sztuka klasy robotniczej
Künste der Arbeiterklasse - Umění dělnické třídy - Искусство рабочего класса - വർക്കർ ഓഫ് ആർട്ട് വർക്കർ - Arti della classe lavoratrice
Arti tal-Klassi tax-Xoghol - தொழிலாள வர்க்க கலை - Arbetsklassens konst - Τέχνες της εργατικής τάξης - बर्किंग क्लास की कला
労働者階級の芸術 - Ubuciko beKlasi Yokusebenza - Aşayan ti İşe Şişe - Farshaxanka Fasalka Shaqada - Artoj de la Laborisma Klaso

Online & Shops
5.00 €/\$

KINDNESS & DESTRUCTION

On The Streets
2.50 €/\$

To make a life, build it like you own it: new degrees and car keys in the worker's hands. Half of the family bragging about the amount of Marx they've read, the other half bragging about the price of the Jeep, none of them aware that their currency has no value in the other's language.
(p. 27)

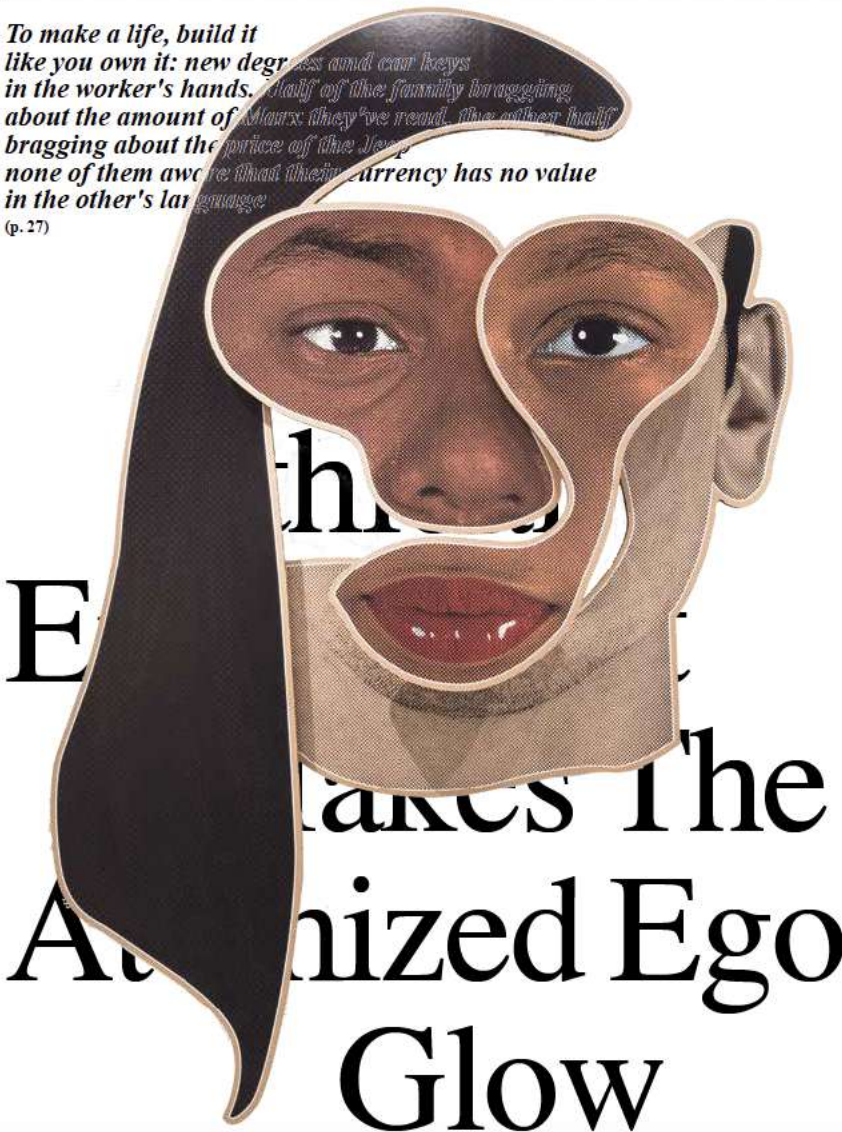

MUTUALITY, NOT CHARITY, WILL SAVE US

ANGELES DONOSO
REMBER YAHUARCANI
ELIZABETH LÓPEZ
ISABEL COSTA
& VIOLETA AZEVEDO
LEONOR CARRILHO
& INÉS NETO DOS SANTOS
INÉS TARTARUGA AGUA
& XAVIER PAES

SYSTEMS OF COMPASSION
SENTHURAN VARATHARAJAH
FABIAN SAUL
RALPH THARAYIL
TANASGOL SABBAGH

ARTWORKS IN THIS ISSUE
JONATHAS DE ANDRADE
NOUR SHANTOUT
FREDERIC BRULY BOUABRÉ
IMANI JACQUELINE BROWN

NO.23 WEAPONS OF CHOICE

İŞÇİ SINIFININ ŞANATLARI

工人階級的藝術 - Artes de la clase obrera - İşçi Sınıfının Sanatları - فنون الطبقة العاملة - מלאכות המעמד הליבורארי - Sztuka klasy robotniczej
Künste der Arbeiterklasse - Umění dělnické třídy - Искусство рабочего класса - വർക്ക് ഓഫ് ആർട്ട്സ് വർക്ക് - Arti della classe lavoratrice
Arti tal-Klassi tax-Xoghhol - தொழிலாள வர்க்க கலை - Arbetsklassens konst - Τέχνες της εργατικής τάξης - वर्किंग क्लास की कला
労働者階級の芸術 - Ubuciko beKlasi Yokusebenza - Aşayan ti İşe Şişe - Farshaxanka Fasalka Shaqada - Artoj de la Laborisma Klaso

Online & Shops
5.00 €/\$

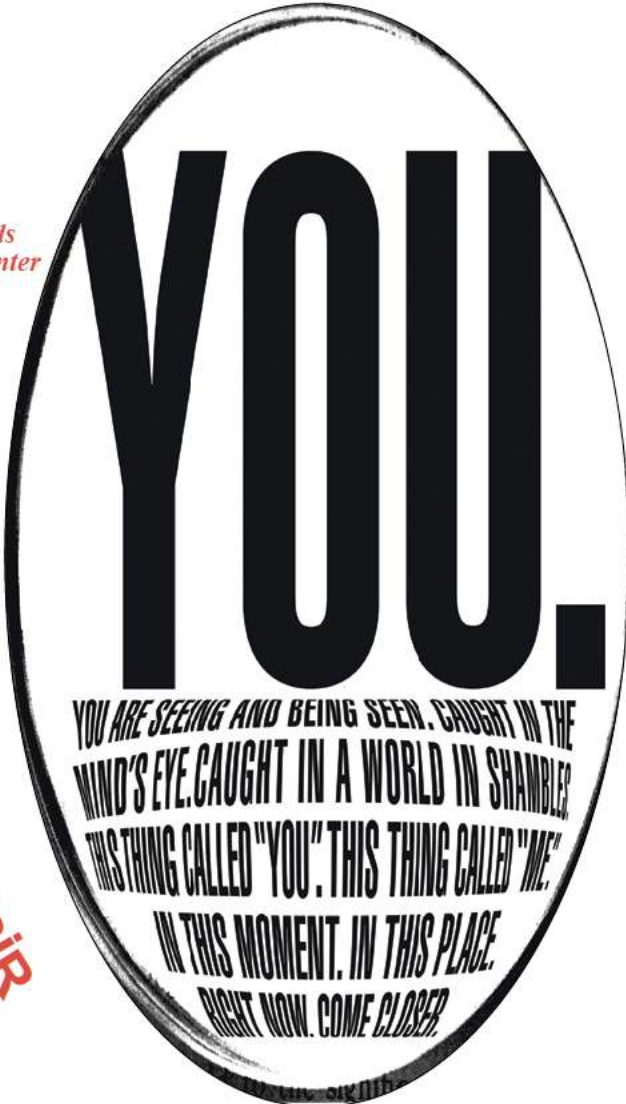
DESTRUCTION & KINDNESS

On The Streets
2.50 €/\$

*This is how we prepare
for the day: we fold
our lashes into knots,
carve out the dirt under
our fingernails and minds
leave crumbs on the counter
dander in our beds
and grease
stains on the surface*
(p. 27)

KAÇ MONOLOG BİR
SOHBET EDER?

BREAKING THE LOOP OF OWNERSHIP

LENA KOCUTAR
& TERESA HOFFMANN
ILIANA FOKIANAKI
IDO NAHARI
& CATERINA SELVA
VAIL KOHNERT-YOUNT
PRESS PRESS
FUTUREFARMERS
OLI MOULD

DISOBEDIENCE AND CONTROL

MARÍA INÉS PLAZA LAZO
MOHAMMAD SALEMY
MATT HANSON
& MARCO SCOTINI
VALENTIN GOLEV
& LESIA PROKOPENKO
VLADIMIR SAFATLE
TEMEYE TESFU

ARTWORKS IN THIS ISSUE

SAMANEH MOAFI
BARBARA KRUGER
HASAN ÖZGÜR TOP
PROTODISPATCH